Oudheidkunde.

EENIGE AANVULLENDE VONDSTEN IN DE PERIPHERIE VAN OUD-TONGEREN.

Aan de Luikerpoort. — Tengevolge van zekere omstandigheden die we hier niet hebben te onderzoeken, werd er deze week schier geen vordering gemaakt met de rioleering aan Luikerpoort. We hebben den tijd te nutte gemaakt om eenige opzoekingen te doen, want na de oude documenten ondervraagd te hebben, begrijpt men beter wat de in den grond zittende muren vertellen. In ons nummer van 18 Mei jl. verwezen we naar het negatief resultaat dat ons de kadasterplannen van 1845 opleverden. Zij zijn nochtans de oudste waarover het beheer te Hasselt beschikt. Al vonden we tot nu toe geen plan van de oude Luikerpoort, we weten thans dat zij vroegtijdig gesloopt werd. Inderdaad in de « Aenmerkingen aangaande de sommen in de Begrooting der stad Tongeren voor het dienstjaar 1825 voorgedragen. 3e hoofdstuk, nr. 42 », lezen we :

« De bouwvallige staat waarin zich bevindt de poort dezer stad genaamd de Luikere poort, heeft de aandacht van de regering (der stad) gevestigd en in dezelve doen ontstaan het wel bedacht voornemen om dezelve te slopen en door een ijzeren barrier te doen vervangen.

» Deze slooping zoude niet alleen de algemeene goedkeuring bekomen opzichtelijk de versiering welke daardoor voor de stad zal ontstaan, maar ook wegens de noodzakelijkheid welke zich meermalen heeft doen gevoelen om deze enge uitgang der stad te verwijden, des te meer dat de steenweg niet linea recta met deze uitgang gebouwd is en den vrijen doortogt zoo niet gevaarlijk maakt, denzelven grootelijks verhindert.

» De financieele staat dezer stad deze hoogst noodzakelijke verandering toelatende, wordt deze gelegenheid waargenomen, terwijl men voorziet dat door de getingheid van stadsmiddelen naderhand dusdanige uitgaaf zonder aan den gewonen dienst te verhinderen geenszins zoude kunnen plaats hebben.

» De afbreking van het bestaande metselwerk ; de wegruiming der aarde uitmakende een gedeelte van stadswal welke door deze verandering alsmede regelmatig zal kunnen worden gemaakt, en geene bergen noch krompten meer zal opleveren ; de twee pilasters van Naamsche steenen om den barrier van gegoten ijzer tot steunsel te dienen ; het benoodigde ijzer en kosten van gieting van dezen barrier alsmede de herstelling der zijmuren worden begroot op eene som van 1200 guldens ».

Andere sloopingen. — De Luikerpoort verdween dus het eerst, dan volgde de Hemelingen- of Hasseltsche poort in 1846, en de Maastrichterpoort in 1865. Het voorstel tot afbraak van deze laatste poort, ter vergrooting van de Koemarkt, werd op 10 Augustus 1863 door den gemeenteraad gedaan, doch een Verslag der Commissie van Monumenten van 4 April 1865, aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, bewijst dat de zaak toen nog hangende was. De burgemeester had « beloofd al zijn invloed aan te wenden om hetgeen van de stadsomheining overbleef verder als een heilig pand te bewaren ».

Het duurde echter slechts enkele jaren of de strijd ontbrandde voor goed, om ook Steenderpoort, Kruispoort enz. omver te halen. We brengen elders een welverdiende hulde aan L. Bertrand, voor zijn optreden tegen die ongelukkige verwoesting, welke in 1873-76 doorging. Eerst in 1880 werd de Vleeschhouwerstoren, (verkeerdelijk Zaktoren genoemd) omver gehaald.

Opzoekingen in De Motten. — Men heeft de opgravingen in de Motten begonnen ten einde daar den muur der eerste Romeinsche omheining bloot te leggen. Het resultaat zal eerst na eenige dagen blijken want wanneer we de werken bezochten, bevond men zich eerst op een diepte van 2 meter en men moest minst ens op 3 tot 4 m. komen alvorens den muur te bereiken. De insijpeling van het water bemoeilijkt het werk, zooals men wel verwachtte.

In het Noordergedeelte der Romeinsche stad. — Men deed ook opzoekingen op het grondstuk pal ende ten N. aan den verbindingsweg van Bilsersteenweg en van het huidige kerkhof ten O. aan den omheiningsmuur van dit kerkhof. Verschillende tranchees werden gedolven. Men vond de voortzetting van den Romeinschen kiezelweg die langs Riedijk oploopt en in April 1934 in de weide van M. Rubens werd blootgelegd en die zich goed onder de groeiende tarwe aftekent. Deze mooie baan waarvan men het bovenvlak bereikt op 1.30 m. diepte heeft de gewone breedte van ongeveer 6 m. en een dikte van meer dan 1 m. ; ze loopt verder Noordwaarts. Overschrijd ze hier den omheiningsmuur voor den kerkhotingang, dan moest die muur hier een poort hebben. Dit kan onderzocht worden vermits de muur onder den zooeven vermelden verbindingsweg zit. Men heeft het vraagstuk anders trachten op te lossen door te onderzoeken of de kiezel ten N. van den muur voortloopt.

Andere tranchees die op het vermelde grondstuk uitgedolven werden, lieten toe een kruisbaan te verkennen, die van Zuid-West naar Oost loopt. Ze werd verkend bij het bouwen van het huis nr. 50 op Bilsersteenweg en bevond zich daar 3 m. onder het bovenvlak van gezegden steenweg. De richting was hier vrank van ZW. naar NO., en ze moest dus wel een weinig verder de wending naar Oost nemen, hetgeen overigens gelet op de richtingslijn van den omheiningsmuur natuurlijk blijkt.

Het grondstuk waarom het gaat behoort tot de eerste Romeinsche stad : het ligt buiten de stad der 4e eeuw, ver buiten de middeleeuwsche omheining.

Bij het maken der tranchees vond men dan ook pottenwerk van de eerste eeuwen, en boven op de hoofdstraat, dus op 1.30 m. diepte, twee bronzen geldstukken van keizer Antoninus (138-161).

G.S.

Stads- & Provincienieuws.

... Wetold-C... zondags geven ze een groot Zomerfeest.

Aan onze sympathieke jonge Arbeiders wenschen we veel succes en we beloven hen onzen steun.

— **Huwelijk.** — Dinsdag werd in de Basiliek van O.L.V. te Tongeren het huwelijk ingezegend van Mej. Carla Strick, onzer stad, met M. Jean Willemaers, bouwkundige te Luik.

Onze beste gelukwenschen aan de jonggehuwden en hunne wederzijdsche familiën.

De beroepsvereeniging van de Sigarettenfabrikanten van België waarvan de volgende firma's deel uitmaken :

Etablissements Gosset, N. V., Brussel.	Etablissements Oden Werland, N. V. Brussel.	Usines Van der Elst Frères, N. V., Antwerpen.
Manufacture de Tabacs, Cigares et Cigarettes Louis Doise, N. V., Luik.	British American Tobacco C° (Belgium) Limited.	La Cigarette Orientale, N. V., Brussel. Manufacture de cigarettes égyptiennes.
N. V. J. Tirou—Diricq, Charleroi.	N. B. V., Merxem-Antwerpen.	Araks, Tchamkerten & C° N. V. Brussel

De banknoten waren echter in zoo'n staat van ontbinding dat nog moeilijk kon worden uitgemaakt hoeveel waarde zij vertegenwoordigden.

Met veel moeite slaagde men erin de nummers van drie bankbriefjes van 1.000 frank en van vijf andere van 100 frank weer samen te stellen.

Al de overige zijn vermoedelijk reddeloos verloren.

Zij zullen niettemin ter uitwisseling aan het bestuur der Nationale Bank worden voorgelegd, dat zich — naar verhoopt wordt — inschikkelijk zal betoonen.

Wat de zaak erg bemoeilijkt is dat de wed. E. niet eens meer weet hoeveel banknoten zich in het sigarenkisje bevonden.

ONGEVAL OP DE SPOORBAAN BRUSSEL — NAMEN.

Twee personen gewond. — Tusschen Gembloers en Namen greep op de spoorbaan een vrij ernstig ongeluk plaats. Op het oogenblik dat de treinen Schaarbeek—Givet en Namen—Brussel elkander kruisten vloog een deurtje van laatstgenoemden trein open die groote ruiten van den trein, die in teen kwam met geweld terecht in een van gerovergestelde richting rood.

Twee reizigers die deel uitmaakten van een gezelschap leerlingen, die op schoolreis waren, werden vrij ernstig gewond aan het gelaat en de armen.

Zij werden overgebracht naar de ziekenzaal van het station te Namen, waar zij geneeskundige hulp ontvingen.

EEN AKELIGE HANDSCHOEN.

Te Eeckeren vindt men eene handschoen waarin een afgesneden vinger steekt. — Achtergelaten door inbrekers ? — Op het politiebureel van de gemeente Eeckeren ten N. van Antwerpen kwam een politieagent, drager van een lederen handschoen, waarin nog een afgesneden vinger stak. Deze akelige vondst gaf aanleiding tot heel wat veronderstellingen.

Het was een bruin lederen handschoen met manchette, van de linkerhand. De twee voorste vingers van de handschoen waren langs den binnenkant doorgesneden en in de eerste stak den afgesneden wijsvinger. Het was eene manshandschoen en het was er ook duidelijk aan te zien, dat de vinger reeds een paar dagen geleden moet afgesneden zijn.

Heel wat veronderstellingen kunnen gemaakt worden.

Meer dan waarschijnlijk heeft de eigenaar van den afgesneden vinger ook den middenvinger verloren. Daar van een ongeluk op de plaats niets gehoord werd, moet den oorsprong verder gezocht worden temeer daar de snede van den handschoen langs den binnenkant is gelegen. Dat er iets mede gemoeid is dat niet in den haak zit, staat vast, temeer daar we de laatste dagen van geene afgesneden vingers gehoord hebben, en dat iemand met zulke zware kwetsuren voorzeker geneeskundige hulp moet gehad hebben.

Verleden week heeft een zware inbraak plaats gehad in de gemeente Brasschaet. De schelmen hebben daar nogal duchtig huis gehouden en in den kelder werd gebroken materieel gevonden en vele bloedsporen. Mogelijk komt de handschoen voort van een der inbrekers die deze gebezigd heeft om geene vingerafdrukken achter te laten en bij zijnen rooftocht zich vreeselijk moet gekwetst hebben.

We herinneren ons ook, dat nabij Mechelen een auto verlaten werd gevonden en dat in het rijtuig heel wat bloedsporen werden gevonden.

Zou de handschoen met den afgesneden vinger de inbraak te Brasschaet en de verlaten auto, niet met elkaar in verband staan ?

Het parket heeft de zaak in handen genomen en tracht het geheim van deze zonderlinge vondst op te helderen.

Leest en verspreidt « De Postrijder »

Toestand van den Landbouw in Mei 1935

(volgens de verslagen der Rijkslandbouwkundigen.)

Weersgesteldheid. — De weersgesteldheid was abnormaal : er traden nachtvorsten op, droogte perioden, wind- en sneeuwslagen. Op het einde der maand hebben, in zekere streken, hevige onweersvlagen veel schade aangericht door den sterken regenval en hagelslag.

Toestand der teelten. — Over 't algemeen hebben de teelten geleden van de ongunstige weersgesteldheid. De groei werd tegen gehouden door koude en droogte. Vele vroege aardappelen, tabakplanten en zelfs roggearen werden bevroren. Suikerbeet werd geplant in het begin der maand en op plant gezet op het einde. Voor het op plant zetten betaalt men 220 tot 300 fr. per hectare. De suikerijplanterijen hadden vocht noodig en de vlasbezaaiingen warmte, deze laatste zijn hier en daar door slagregens tegen den grond geslagen, evenals zekere roggevelden. De graangewassen hebben nochtans van de ongunstige weersgesteldheid niet te veel geleden. Op de weiden is er niet veel eten te vinden en de groenvoedergewassen staan dun.

Veekweek. — De gezondheidstoestand van het vee blijft goed.

Toestand der markt. — Er is gedurende de maand Mei geen verbetering getreden in den economischen toestand van den landbouw. De prijzen van varkens zijn echter gestegen. Wij geven hier ter inlichting enkele prijzen van landbouwproducten :

Eieren : 0,28 tot 0 33; boter : 14 tot 16; aardappelen : 40 tot 50 fr. per 100 kgr. ; stroo : 350 tot 400 fr. ; luzernehooi : 450 tot 500 fr. per 1000 kgr.

Ossen : 4 tot 4 50 fr. ; vaarzen : 3.30 tot 5.15 fr.; koeien en stieren: 3 tot 4 fr.; Biggen : 5.80 tot 6 50 fr. het kgr. ; mestvarkens : 4 tot 5 fr.

Ministerie van Landbouw

TELLING DER GRAANGEWASSEN.

Het Ministerie van Landbouw herinnert aan allen, op 1 Juni 1935, eigenaars van bezaaiingen van minstens een are oppervlakte graangewassen, hetzij eigenlijke landbouwers, hetzij andere exploitanten, dat zij :

1°) de juiste oppervlakte van de door hen bebouwde graangewassenpercelen, alsook die van gansch hun bedrijf (ontginningswegen, zoomen, enz., niet inbegrepen), moeten aangeven bij hun gemeentebestuur ;

2°) hun aangifte moeten onderteekenen na te hebben nagezien of hun naam, voornamen, adres en oppervlakten nauwkeurig er op vermeld staan ;

3°) aan het gemeentebestuur een ontvangstbewijs van hun verklaring moeten vragen ;

4°) gedurende het aanplakken van de lijst aan het gemeentehuis, moeten nazien of de hen betreffende, er op voorkomende aanduidingen, wel overeenstemmen met hun aangifte, en *uiterlijk voor 15 Juli* aan het gemeentebestuur alle gebeurlijke missing of vergetelheid moeten bekend maken.

Van af dien datum, moeten de gemeentebesturen de lijsten der graangewassenpercelen overmaken aan het Ministerie van Landbouw. Krachtens het Koninklijk besluit tot inrichting van de telling, *zal er geen enkele bijvoeging* aan de door de gemeentebesturen overgemaakte lijsten aanvaard worden.

... om de talrijke voordeelen der christene Ziekenkas uit te doen schijnen, en die wellicht nog niet genoeg gewaardeerd of gekend zijn. Spreker doet ook een beroep op den goeden wil der leden, die het onze huisboden niet te lastig moeten maken bij hunne wekelijksche bezoeken. Het congres der Chr. Mutualiteiten heeft plaats op 18 Oogst in de Tentoonstelling te Brussel. Wie wenscht men te gaan aan goedkoopn prijs (nog geen 25 fr.) gelieve zich aan het bureel aan te melden voor 1 Juli.

... Wilmot ; 15. Charlet Louis ; 16. Simons; 17. Jeunen ; 18. Coinenx ; 19. Vandenberghe.

Rex aan de kerkdeur. — Voor eenige weken zagen wij aan de kerkdeur in jongelingen staan, die een weekblad verkochten met den roep : «Achetez Rex organe du catholicisme intégral ». Koopt Rex, tolk van het integraal katholicisme !

Welnu, op 26 Mei verscheen in een Brusselsch Fransch blad een brief van Mgr. Kerkhofs « Au sujet des groupement de ... alleen zich met zedenkwesties moeit.

GORS-OP-LEEUW. — **Schitterende onderscheiding.** — Op den Nationalen Paardenwedstrijd die te Brussel heeft plaats gehad, behaalde de hengst « Royal de Salmonsart », toebehoorende aan de Gebroeders Wilmots, te Gors-op-Leeuw, den titel van kampioen, schoonsten hengst van het Belgisch trekpaard. Deze onderscheiding is des te schitterender als men bedenkt dat al de prachtdieren van België aan dezen prijskamp deelnamen. Zij strekt tot eer van de eigenaars, de gekende paardenfokkers Wilmots, en ook aan de gemeente Gors-op-Leeuw, wier naam thans gekend is in gansch het land, en zelfs tot verre in het buitenland.

REGELMATIG PURGEEREN IS EEN WAARBORG VAN GOEDE GEZONDHEID

ROODE PILLEN

van **L. DEPUIS** met geconcentreerd sap van planten, purgeeren goed maar zacht zonder buikpijn noch ongemak, en veroorzaken de aanpassing niet

OPPERMACHTIG TEGEN VERSTOPTHEID, ONZUIVER BLOED, SLECHTE MAAG.

6 Fr. de doos in alle Apotheken.

Het eenige merk van Chicorei in de Tentoonstelling dat het oordeel betreffende hoedanigheid trotseert, is de Chicorei **PACHA.** Maakt er de gevolgtrekking uit die zich opdringt.

GEBROEDERS VANLEER. 96-100, BRUSSELSTRAAT, HALLE — HUIS GESTICHT IN 1825.

ST-HUIBRECHTS-HERN. — **Feest der B. J. B.** — Dit jaar zal de kermis, die plaats heeft op Zondag 23 Juni, bijzonder belangrijk zijn. Er zal een groot B.J.B. feest op touw gezet worden en als Hern iets onderneemt, is het altijd prachtig. Ziehier wat de talrijke bezoekers zullen te zien krijgen:

Om 2.30 u. lof. waaronder de gekende B.B.-generaal, namelijk de Eerw. Heer Engelen, de kansel zal betreden. Na het lof zal een grootsche optocht langs de bijzonderste straten zich naar de feestweide bewegen, daar zullen de overal gekende turners van Borgloon met hun trompetterafdeeling en de Muziekmaatschappij van Zammelen ons met kunstrijke uitvoeringen verrasten. In de feestweide zullen ook allerhande volksspelen plaats hebben. Heel Hern is daar zijn en reeds verschillende jeugdbonden hebben zich aangegeven. Voor welgevuld buffet is gezorgd.

De zon zal meedoen en ons niet verplichten het feest 8 dagen uit te stellen. Dus allen naar Hern op Zondag 23 Juni om 3 u. Gij zult er eenige gelukkige en vermakelijke uren doorbrengen.

LANAEKEN. — **Davidsfonds.** — **Missiefeest.** — Zondag, 23 Juni, heeft het groote missiefeest plaats dat gegeven wordt ten voordeele der nieuwe missie van onzen dorpsgenoot Z.E.Pater Plessers.

In 1933 vertrok Pater Plessers voor de tweede maal naar het missieveld. Daar wachtte hem 'n zware taak : 't stichten van 'n nieuwen missiepost in 'n rotsachtige, afgelegen streek, ver verwijderd van alle beschaving, waar nood en armoe zijn eenige lotgenooten zijn. Doch Lanaeken vergeet zijn dorpsgenoot niet. Met gebeden en aalmoezen wil 't zijn liefde voor de besten onzer broeders toonen.

Het missiefeest van heden zal 'n triomftog worden, God ter eere, de arme heidenen ten bate !

En Hij, de groote Missionaris, die met 'n machtigen wekroep : « Gaat en onderwijst alle volkeren », onze zendelingen bestert zal gewis onze edelmoedigheid zegenen. Want wie aan de missie geeft, geeft aan God.

Aanvang van het feest te 3 u.

Inkomgeld : 1 fr. met gratis tombola.

46e Prijskamp voor Kweekpaarden van Belgisch Ras. — De Koninklijke Familie woonde Zondag 14 dezer, de uitdeeling bij van de belooningen toegekend aan de bekroonden van den grooten Nationalen Prijskamp voor de Paarden van het Belgisch Trekras. Het succes van deze uitdeeling van belooningen voorafgegaan door het defilé der prachtpaarden was buitengewoon. Er waren 32 reeksen.

Limburg heeft zich bijzonder onderscheiden, want als kampioenen van heel den prijskamp werden twee Limburgsche paarden uitgeroepen. Voor de hengsten werd een gouden medalie en een kunstvoorwerp toegekend aan de Gebroeders Wilmots van Gors-op-Leeuw, voor hun prachtig paard « Royal de Salmonsart ».

Voor de merriën eindigden de beraadslagingen van de jury met de overwinning van « Elégante de Velm » toebehoorende aan M. Cl. Peten.

Dus de twee kampioenen van den grooten prijskamp van het Belgisch Trekpaard vallen dit jaar aan Limburg ten deel.

Wij weten niet of we volledig zijn, maar in de lijst der bekroonde paarden noteeren we er nog tien andere van M. Peter te Velm, en dan nog : « Aiglon de Hemptinne » en « Valérie Liberchies », toebehoorende aan M. Snyers te Jeuck en « Marianne de Vliermaal » van M. Deploige te Vliermaal (Zammelen).

Dit zal een spoorslag zijn voor de Limburgsche paardenkweekers.

Radio-excursietrein naar de Ardennen. — Op Zondag 30 Juni a.s. zal weer een radiotrein ingelegd worden.

Er is opgericht een prachtige omreis voorzien.

Heenreis langs de oevers van de Ourthe en de Amblève. Wandeling langs de watervallen van Coo naar Trois Ponts.

Oponthoud van enkele uren te Malmédy met wandeling in het omliggende.

Terugreis langs Montjoie, Raeren, Eupen, door het schilderachtige Eifelgebergte.

In metalen luxe-wagens 2e klas met luidsprekers.

Spijzen en dranken te bekomen in den trein.

UURREGELNNG :

De trein vertrekt uit Herenthals en houdt stil te Leopoldsburg 6.45 u., te Beeringen 6.35 u., te Zonhoven 7.16 u., te Hasselt 7.30 u., te Diepenbeek 7.39 u., te Bilsen 7.48 en te Tongeren 7.58.

Men komt terug te huis tusschen 22 u. en 23 u.

De prijs voor de reizigers die in Limburg, van Leopoldsburg tot en met Bilsen bedraagt 35.20 fr. ; voor die van Tongeren 33.20 fr.

De liefhebbers kunnen biljetten bekomen in hoogergenoemde stations.

Priesterlijke benoemingen. — BISDOM LUIK. — Zijn benoemd : pastoor te Celles, E.H.Dereves, pastoor van Lamay, in vervanging van E.H.Lorent. die op rust gaat; te Opoeteren, E.H. Rutten, pastoor van Smeermaas ; te Smeermaas, E.H. Hembrouz, professor aan de Normaalschool van Mechelen ; te Lamay. E.H.Herbiet, onderpastoor te St-Remacle (Luik). — Is onderpastoor benoemd te Spa, E.H.Cloots, kapelaan te Sur-les-Bois (St-Georges-s-Meuse).

KATHOLIEKE KIESVEREENIGING VAN LIMBURG.

Vaste zitdagen te houden door de katholieke mandatarissen gedurende de maand Juni :

Senator MEYERS :

Tongeren : ten zijnen huize elken Maandag, Donderdag en Zaterdag van 9 tot 12 en van 2 tot 5 u.

Volksvertegenwoordiger BECKERS :

Mepertingen : steeds ten zijnen huize.

Volksvertegenwoordiger VAES :

Hasselt : Tramstraat, 6, 's Zaterdags van 9 tot 12 u.

Volksvertegenw. de SCHAETZEN :

Bommershoven : ten zijnen huize, den Zondag voormiddag, behoudens andere zitdagen.

Borgloon : bij Jef Ory, in de Kroonstraat, op Woensdag 26 Juni van 9 tot 10 u.

N. B. — **Het secretariaat der Kath. Kiesvereeniging (Rerum Novarumzaal te Hasselt) staat steeds voor allerlei inlichtingen open, elken Dinsdag en Vrijdag van 8 tot 12 en van 2 tot 6 u. De inlichtingen kunnen ook schriftelijk worden gevraagd. Spreekdraad N. 680.**

LEENING DER VERWOESTE GEWESTEN 5% 1936.

TREKKING VAN 20 JUNI 1935.

S. 316315	n. 5	uitbetaalb. met fr.	1.000.000
S. 189864	n. 4	—	100.000
S. 212630	n. 5	—	50.000
S. 190504	n. 4	—	50.000
S. 140571	n. 3	—	50.000

De obligaties, vervat in deze series en die geen lot bekomen, zijn uitbetaalbaar met 575 of 550 fr. naar gelang zij niet of wel hervormd zijn krachtens het koninklijk besluit van 11 Mei 1935.

Officieele Mededeelingen

In het Staatsblad van Donderdag 13 Juni versche en verschillende Koninklijke besluiten betreffende de bezoldiging van het staatspersoneel.

1. Een Koninklijk besluit tot wijziging van de koninklijke besluiten van 23 Januari 1935 nr. 77, en van den daaraanvolgenden 16n Maart, nr. 151, houdende wijziging: le van de artikelen 29, 31 en 38 der wet tot regeling van het lager onderwijs ; 2e van het stelsel der bezoldiging van de leden der lagere geestelijkheid en van het onderwijzend personeel.

Dit besluit is voorafgegaan door een verslag aan den Koning, waarin de dracht der ingevoerde wijzigingen wordt toegelicht.

Ziehier de tekst van het besluit :

Artikel 1. — Ons besluit van 23 Januari 1935 nr. 77, wordt ingetrokken.

Onderstaande wijzigingen worden gebracht aan Ons besluit van 16 Maart 1935, nr. 151 :

A. — Aan 1e van artikel 1, volgenden tekst toevoegen :

Voor de leden der lagere geestelijkheid wier wedde op 1 April 1935 15.000 frank niet overschrijdt, mag het verschil tusschen de nieuwe wedde verminderd met 5 of 10 t.h. overeenkomstig artikel 1 van Ons besluit van 26 Januari 1935, nr. 79 en het totaal van de wedde en van de aanvulling der toelage, welke voor de maand Maart 1935 werden uitgekeerd, niet meer bedragen dan 10 t.h. van die aanvulling der toelage.

B. — De weddeschaal, voorzien in 2e van art. 1 voor het personeel der lagere scholen en bewaarscholen wordt vervangen door de volgende :

(Volgt het nieuwe barema volgens eene nieuwe formuul die meer met de werkelijkheid overeenstemt, dan die welke was ingevoerd door de besluiten van 23 Jan. en 16 Maart 1.1.)

De schoolhoofden, die van het houden eener klasse ontlast zijn, ontvangen de bestuursvergoeding niet. Nochtans hebben zij recht op het maximum-bedrag :

a) Wanneer zij de leiding hebben eener school welke ten minste 8 gesubsidieerde klassen en 300 leerlingen telt ;

b) Wanneer zij de leiding hebben eener school met 4n graad, welke ten minste 7 gesubsidieerde klassen met 275 leerlingen telt zoo zij ten minste tien uren les in den hoogsten graad geven.

In elk geval wordt de bestuursvergoeding met de helft verminderd wanneer de belanghebbenden de voordeelen geniet van een schoollokaal verstrekt door de gemeente waarvoor hij werkzaam is

Voor de na 31 December 1899 geboren leerkrachten, kunnen, voor de rekening der periodieke verhoogingen, de schooldiensten enkel in aanmerking komen voor zoover deze worden bewezen na :

Den leeftijd van ten volle 21 jaar, wat betreft de lagere onderwijzers en onderwijzeressen ;

Den leeftijd van 19 jaar wat betreft de bewaarschoolonderwijzeressen...

De militaire diensten, welke door de onderwijzers worden vervuld te rekenen van den leeftijd van 21 jaar, komen in aanmerking voor de berekening der periodieke weddeverhoogingen.

Voor de leden van het onderwijzend personeel, wier wedde 10.000 frank overschrijdt mag de toepassing van Ons besluit van 26 Januari 1935, nr. 79 niet tot gevolg hebben dat die wedde minder zou bedragen dan die van een leerkracht genietende een wedde van 10.000 fr.

De onderwijzeressen ontvangen de standplaatsvergoeding, de gezins- en geboortetoelage welke aan de administratieve ambtenaars worden verleend.

De bepalingen der wet van 30 Juli 1928 worden dienvolgens gewijzigd.

De wedden der leden van het betrokken personeel zullen met ingng van 1 Januari 1935 herzien worden ; evenwel zal de bij Ons besluit van 16 Maart, nr. 151, voorziene opneming in de wedde van de aanvulling slechts worden toegepast te rekenen van den daaraanvolgenden 1n April.

BUITENLAND

DUITSCHLAND.

Verschrikkelijke ontploffing van een springstoffenfabriek te Reinsdorf nabij Wittenberg. — Een geweldige ontploffing deed zich te Reinsdorf nabij Wittenberg voor. Er waren zestig slachtoffers. indien de officieele cijfers juist zijn.

In de fabriek waarin de ontploffing zich voordeed werkten meerdere duizenden arbeiders. Gansch de fabriek is gesprongen. Schade is aangericht aan talrijke huizen binnen een straal van meerdere kilometers.

De fabrieken van Reinsdorf bedekken een oppervlakte grooter dan tweemaal die der stad Tongeren binnen haar boulevards.

De slachtoffers werden met militaire eer begraven en zelfs Hitler was aanwezig.

Te Reinsdorf vervaardigt men stikgassen en ook springstoffen. Hoe goed men zijn voorzorgen ook neemt, hoe nauwkeurig men ook de bewaking uitoefent, toch komen er omstandigheden die alle menschelijke berekeningen omverwerpen.

JAPAN—CHINA.

Zooa's we reeds lieten verwachten deed Japan zijn troepen nogmaals vooruitmarcheeren in China.

De regeering van China haar onmacht inziende liet begaan, willigde de eischen van Japan in en deed haar legers achteruit trekken.

't Is merkwaardig : China telt vijf maal meer inwoners dan Japan, heeft meer geldmiddelen en produkten heeft een bevolking waarvan werklust en vindingsgeest wel tegen die der Japanners aankunnen, en toch is het land onmachtig om invallen te keeren. Waarom ? Omdat het leger niet genoeg verzorgd werd, omdat er te veel oneenigheid in de landsregeering heerscht. En daarom moet « de edele Chineesche Natie », zooals Paus Pius XI de bevolking van China betitelde telkens plooien voor het perfekt uitgeruste leger van Japan.

ITALIE EN ETHIOPIE.

Oorlogsstemming in Italië. — Nog immer duren de troepenverschepingen van Italië naar Afrika voort, en de bevolking wordt telkens door aanspraken opgezweept.

Dat de gezondheidstoestand van die troepen onder het Afrikaansch klimaat niet evenal gunstig is laat zich denken. Berichten kondigden juist aan dat de thermometer te Assouan in Boven Egypte tot 52 graden steeg, en zulke temperatuur kan men dus te Massaoeah, hoofdplaats van de Italiaansche kolonie Eryhrea, of in Somalieland ook bereiken. Wil Italië volstrekt oorlog voeren, dan kan men op verrassingen uitloopen van wege de natuur en van wege de menschen. Misschien gelukt men er toch nog in den vrede te behouden in dat ware best voor de Italianen en voor de Ethiopiërs. Doch de vraag rijst : kan zulke oorlog geen verwikkelingen in West-Europa doen ontstaan ? Niet waarschijnlijk. De strijd zou tusschen Italië en Ethiopië beperkt blijven.

VEREENIGDE-STATEN.

In den Amerikaanschen Senaat. — De Senaat keurde met 41 stemmen tegen 13 de verlenging goed van het gewijzigd N. R.A. tot in April 1936.

De stemming had plaats na eene nachtzitting tijdens dewelke een senator gedurende 16 uren het woord voorde.

Met de verkorting N.R.A. (New Recovery Administration) beduidt men het Bestuur van Nationaal Herstel van den economischen voorspoed, zooals president Roosevelt zijn politiek heet.

— **« Slechts » 50 moorden in de eerste drie maanden van 1935 te Chicago.** — Ofschoon de brave burgers van Chicago, de « stad der winden », er wel aan gewoon zijn den dood onder de oogen te zien, is hun toch een steen van het hart gevallen toen dezer dagen de moordstatistiek werden gepubliceerd. Daaruit bleek, dat het aantal moorden in de « tweede metropool van Amerika » sedert het jaar 1933 met 46.2 procent is gedaald.

In het eerste kwartaal van 1933 werden 93 moorden gepleegd, in dezelfde maanden van het daaropvolgende jaar was dit aantal gedaald tot 73 en in de eerste drie maanden van dit jaar zijn er « slechts » 50 moorden voorgevallen.

Hiermede heeft Chicago tot groote vreugde der inwoners, zijn « leidende plaats » als gevaarlijkste stad ter wereld voorgoed prijs gegeven.

Men mag niet vergeten dat Chicago zooveel inwoners telt, zooveel als half België. Maar dan nog ! Zelfs met de verbeterde toestand van Chicago heeft deze stad zooveel moorden als gansch België.

Gemengde Berichten.

IN DE MISSIEN.

Welk boek heeft nog zulke groote verspreiding ? — Men meldt uit Rome :

Anderhalf millioen kerkboeken en exemplaren van het Nieuwe Testament, in 90 talen, werden in Afrika aan de bekeerlingen gegeven, door het Genootschap van S. Petrus Claver. Dit ontstond in 1894 door toedoen van Gravin Ledochowska.

BELGIE'S PAARDENHANDEL.

Gedurende de eerste drie maanden van 1935 werden 2.391 paarden uit België naar het buitenland verkocht voor een som van 11.186.000 fr. Frankrijk was onze beste klant : 1.122 paarden voor 4.902.000 fr. Dan volgen Duitschland en Nederland. Gedurende die zelfde maanden werden 1 228 paarden ingevoerd voor 2.046.000 fr. Deze paarden kwamen uit Frankrijk, de Vereenigde-Staten en Polen.

Sedert 3 maanden

neem ik Herbesan en ben er volkomen tevreden over. Dank aan dit goed produkt werkt mijn lever beter, ik heb geen crisis meer doorstaan sinds ik de behandeling van Herbesan volg. Ik ga voort met twee tassen per dag te nemen en ik heb nu regelmatig alle dagen een stoelgang. Hartelijk dank voor deze goede remedie die mij zoo veel goed doet.

De geneesheeren voorschrijven meer en meer de planten omdat de drogerijen gewoonlijk meer kwaad dan goed doen en men ze altijd met verhoogerde dosissen moet nemen. Het is beter zijn genezing toe te vertrouwen aan de planten te onzer beschikking gesteld door de onuitputtelijke goedheid der natuur. Herbesan is een mengsel van 14 uitgezochte planten, geoogst op het beste oogenblik.

B. 124

Familiepak

Om aan de veelvuldige aanvragen die ons gedaan werden te beantwoorden, stellen wij een **familiepak** te koop aan den prijs van 25 frank en dat 5 maal den inhoud van het pak van fr. 7.50 bevat.

Anc. Maison Louis Sanders, S. A., Brussel

Prijzen : Fr. 7.50, 15.- en 25.- het pak.

HERBESAN

De Gezondheid door de Planten

PREMIEN AAN DE LANDBOUWERS.

Het Ministerie van Landbouw heeft het voorafgaand onderzoek geeindigd nopens de uitbetaling der graanpremiën voor 1934. Het totaal bedrag beloopt tot 125 millioen frank. De volgorde der uitbetalingen zal zijn : Limburg, Henegouw, Oost-Vlaanderen, Luik West-Vlaanderen, Luxemburg, Brabant, Namen, Antwerpen.

ALGEMEENE VERGADERING VAN DEN BOERENBOND.

De Boerenbond hield zijn algemeene vergadering waarin verslag over zijn werkzaamheid werd uitgebracht. Op de vergadering werd o.m. het woord gevoerd door oud-minister Van Dievoet, ondervoorzitter, en door M. De Schrijver de huidige minister van landbouw. Uit het verslag putten wij eenige cijfers.

Niettegenstaande de economische moeilijke toestanden, kon de Boerenbond zelf zijn bedrijvigheid over het algemeen normaal doorzetten. In zijn kredietinstelling echter werd op 't einde van het jaar erg beproefd.

Op 31 December 1934 telde de Boerenbond 1.247 gilden met 120.212 ledengezinshoofden. Boerengilden en jeugdafdeelingen legden een groote bedrijvigheid aan den dag.

Het Algemeen Secretariaat bezorgde de uitgave van 8 weekbladen en tijdschriften, verspreidde van zijn eigen uitgaven 93.000 boeken en brochures liet samen met de andere diensten van den Boerenbond 6.270 voordrachten houden, en richtte de Kerstweek en een vijftiende reeks studiedagen in, bijgewoond door meer dan 1.100 gildeafgevaardigden.

Op land- en tuinbouwtechnisch gebied was het Secretariaat ten minste even actief als tijdens de voorgaande jaren.

Einde 1934 waren bij den Boerinnenbond aangesloten 959 gilden met 114.072 leden. De sectie voor gezamenlijken aankoop leverde 541.000 ton meststoffen, veevoeders, enz. en de afdeeling voor gezamenlijken verkoop bereikte in 1934 een handelscijfer van 91 millioen frank.

HET TOEZICHT OVER DE BANKEN.

Zal nog deze maand in voege treden. — M. Van Zeeland eerste minister, en M. Max Léo-Gérard, minister van financies hebben verscheidene onderhandelingen gevoerd met de vertegenwoordigers der bankiers, ten einde de groote lijnen vast te leggen van het ontwerp in zake toezicht over de Banken.

Tengevolge van deze onderhandelingen heeft de minister van financies de modaliteiten van toepassing van het ontwerp vastgesteld, dat, zooals men weet, een der belangrijkste punten van het regeeringsplan uitmaakt.

Het ontwerp voorziet een eigen wettelijk statuut voor de Banken. De eerbiediging der verplichtingen, ingeschreven in het statuut, zal verzekerd worden door commissarissen wier zending hoofdzakelijk zal bestaan in het toezicht der toepassing van de wettelijke schikkingen van het statuut. In haar ontwerp drukt de regeering den wil uit een nauwkeurig doch « verstandig » toezicht uit te oefenen.

GIJ KUNT koopen verkoopen bekomen vinden **AL WAT GE WENSCHT** door uwe aankondigingen te plaatsen in **«DE POSTRIJDER»**

MARKTBERICHTEN.

MARKT VAN TONGEREN.

Boter, de kilo	fr.	13,00 14 00
Eieren, de 26	fr.	9.50 10 00
Konijnen, het stuk		20 tot 22
Hennen, de koppel		20 tot 22
Kiekens »		12 tot 15
Duiven »		9 tot 10
Tarwe, de 100 kilos		— tot —
Rogge »		— tot —
Haver »		— tot —
Gerst »		— tot —
Aardappelen, de 100 kilos		75 tot 85 00
Stroo, de 1000 kilos		250 tot 275
Hooi »		400 tot 450

Te koop gesteld : Rundvee 107, kalveren 150 vett. varkens 5 ; loopers 201 ; baggen 2004, schapen 8 ; paarden & veulens 000.

MARKT VAN BORGLOON.

Boter, de kilo	14,00 tot —.—
Eieren, de 26	9,00 tot 10.—
Hennen, het koppel	20 tot 25
Kiekens, »	14 tot 16
Duiven. »	9 tot 10
Konijnen, het stuk	10 tot 20
Aardappelen, de 100 kgr.	90 tot —

PAARDENMARKT op Dinsdag 23 Juli.

BURGERLIJKE STAND DER STAD TONGEREN.

Van den 11 tot den 21 Juni 1935.

Geboortens 4 — Mann. 2 — Vrouw. 2

Huwelijken 3

Sylvain-Jean-Herman Alois Herckens, handelsreiziger, geboren te Marlinne, en Gertrudis-Joseph na Pros mans, zonder beroep, geboren te Genoels-Elderen.

Petrus-Joannes-Hubertus Jans, metaalbewerker, geboren te Alken, en Maria Moermans, zonder beroep.

Jean-Joseph-Alexandre-Raoul Willemaers, bouwkundige, geboren te Leuven, en Carla-Maria-Flore-Renée-Hélène Strick, zonder beroep.

Sterftens 0 — Mann. 0 — Vrouw. 0

Huwelijksaankondigingen 3

Aloysius-Gerardus-Maria Ardinau ingenieur, gescheiden echtgenoot van Suzanne-Louise Farey, gedomicilieerd te Schaerbeek, en Blanche-Marie-Gertrude Stoffels, zonder beroep gescheiden echtgenoote van Nicolas-François-Joseph-Antoine Steinmart, gedomicilieerd te Givet (Frankrijk).

Constant Dourée, garneerder, en Yvonne Leeuwenbacker, zonder beroep geboren te Alkmaar (Holland).

Paul-Joseph Daerden, werktuigkundige, en Gerardina Konings, huiswerkster.

KNECHTEN EN MEIDEN die eene GOEDE plaats verlangen voor *stad of dorp*, wendt U in volle vertrouwen tot **Lambert JANS-DUSAERT**, PLACEUR **ST-TRUIDERSCHESTRAAT, 33, TONGEREN** *Goede en versekerde plaatsen*

Weduwenaar met 2 kind. VRAAGT deftige MEID 40 à 50 jaar voor huiswerk en kinderen te verzorgen. kost en inwoon, goed loon. Zich aanbieden : 114, rue François Lefebvre, ROCOUR.

Cheminée ancienne en grais scu'ptée, XVI, — 62, Grand'Route HOGNOUL.

ZOEKT GIJ KNECHT of MEID, wendt U dan in volle vertrouwen tot Lambert JANS, placeur, St-Truidenstraat, 33 , Tongeren

Ruim. gerieflijk Burgerhuis centrale verwarming, hof ; TE HUUR OF TE KOOP. Adres bureel.

Waarom lijden aan HOOFDPIJN MIGRAINE TANDPIJN GRIEP RHEUMATIEK ZENUWKOORTSEN PIJN der MAANDSTONDEN als de Wonderbare BRUINE POEDERS van **'t ROOS KRUIS** der Apotheek DE POORTERE SINT - NIKLAAS - WAAS U ... gevolgen van deze pijnen zullen bevrijden.

De doos van 6 poeders fr. 4 00. De dubbele doos 12 poeders fr. 10 00.

Te verkrijgen in alle goede Apotheken ...

Gebruik ze eens. U zult geen andere meer gebruiken.